

2016 YORK - ANVERS KURALLARI

Dr. Jur. Bülent SÖZER

ÖZ

York - Anvers Kuralları (YAK) (*York - Antwerp Rules 'YAR'*), müşterek avaryaya uygulanacak bazı temel kuralların uluslararası alanda ve düzeyde birleştirilmesi ile müşterek avaryaya ilişkin konular ve müşterek avaryadan doğacak uyuşmazlıklar bakımından yeknesaklığın sağlanması amacı ile hazırlanmıştır. Uluslararası deniz ticareti hukuku içinde tamamen özel ve kendine özgü niteliğe sahip olan York – Anvers Kuralları, deniz ticareti hukukunun uluslararası alanda birleştirilmesi için yapılan girişimler arasında, siyasi otoriteden bağımsız olup, sadece gerçek veya tüzel kişilerin tercih ve anlaşmasına bağlı olmasından dolayı en fazla rağbeti görmüştür.

York – Anvers Kuralları oluşturulduğu günden bugüne sık sık değiştirilmiş, son halini ise York Anvers Kuralları 2016 – *York Antwerp Rules 2016* başlığı ile *Comité Maritime International*'ın 3-6 Mayıs 2016 günlerinde New York'ta yapılan 42. Konferansı'nda, 6 Mayıs 2016 günü toplanan *Assembly* tarafından kabul edilen metin oluşturmaktadır. Makalenin konusunu, 2016 Kuralları ile getirilmiş olan değişiklikler oluşturmakta olup önemli bulunan hususlarda müşterek avarya ile ilgili de açıklamalar yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müşterek Avarya, York-Anvers Kuralları 'YAK', Geçici Tamirler, Kurtarma Ücreti, Barınma Limanındaki Giderler, Paylaşmaya Katılan Değerler, Nakit Teminatlarla İlgili İşlemler.

ABSTRACT

York – Antwerp Rules (YAR) settled in order to combine some basic rules to apply on general average on the international stage and level, and to maintain the

---

^H Hakem denetiminden geçmiştir.

uniformity between issues regarding general average and disputes over general average. Between the attempts to unify maritime law in the international area, York-Antwerp Rules which has a special and sui-generis place within the international maritime law got the most in favour in that independent from political authorities and merely depend on real or legal person's preference and deal.

York – Antwerp Rules have been frequently updated since they were constituted, and the final text was adopted by Comité Maritime International (CMI) General Assembly that held on 6 May 2016 at 42nd New York Conference which took place between 3-6 May 2016 in New York. This article mainly focused on the amendments which were brought by York – Antwerp Rules 2016, also some statements were made about general average on the matters that were thought to be essential.

Keywords: General Average, York - Antwerp Rules 'YAR', Temporary Repairs, Salvage Remuneration, Expenses at Port of Refuge, Contributory Values, Treatment Of Cash Deposits.

GİRİŞ

York-Anvers Kuralları (YAK) (York-Antwerp Rules 'YAR') uluslararası deniz ticareti hukuku içinde ve düzenleme konusu olan müşterek avarya gibi, tamamen özel ve kendine özgü (*unique*) bir niteliğe ve hüviyete sahiptir. Uygulanması devlet otoritesine, devletlerin egemenlik haklarından doğan kural koymak yetkisine bağlı değildir; sadece, (gerçek veya tüzel) kişilerin tercihine ve anlaşmasına bağlıdır.

YAK, müşterek avaryaya uygulanacak bazı temel kuralların uluslararası alanda ve düzeyde birleştirilmesini ve böylece müşterek avarya ile ilgili konuların ve dolayısı ile de müşterek avaryadan doğacak uyuşmazlıkların, belli bir çerçevede de olsa, yeknesak kurallara tâbi tutulmasını sağlamak amacı ile hazırlanmıştır.

YAK uluslararası konvansiyon niteliğinde değildir¹, uluslararası konvansiyon niteliğinde olmadığından, uygulanması için devletlerin onayları gerekmemektedir; sadece taşıma sözleşmesinin taraflarının ve riski üstlenmiş olan sigortacının serbest iradelerine bırakılmıştır. Deniz Ticareti Hukuku'nun uluslararası alanda birleştirilmesi amacı ile yapılan girişimlerin içinde en büyük rağbeti YAK görmüştür. Selmer bu hususu, siyasî otoritenin YAK.a karışmamasına bağlamaktadır, ki kanaatimizce da haklıdır².

Müşterek avarya ile ilgili yeknesak kurallar hazırlanması için ilk teşebbüs, 1860 yılının Mayıs ayında, *National Association for the Promotion of Social Science*³ isimli kuruluşun başkanının, başta *Lloyd's of London* olmak üzere, gerek İngiltere'de ve gerekse de Avrupa'da bulunan denizcilik ile ilgili bir çok kuruluşa göndermiş olduğu bir mektup ile yapılmıştır⁴.

Bu çağrı üzerine başlatılan çalışmaların neticesinde, konu ile ilgili kurumların da görüşleri alındıktan sonra 25 Eylül 1860 tarihinde Glasgow'da toplanan ve üç gün süren konferansta kabul edilen onbir kural ile, -henüz bu başlığı taşımamakla beraber- YAK'ın ilk metni ortaya çıkmıştır.

Bu konferansta müşterek avaryaya ilişkin bütün hususların düzenlenmesi hedeflenmiş olmadığı gibi, müşterek avaryanın, denizcilik camiasında kabûl görmekte olan temel prensiplerinin değiştirilmesi de düşünülmemiştir. Sadece, uygulamada yeknesaklığın sağlanması ve bir oranda da gelişen şartlara intibak

¹ Bu hüviyeti bakımından, AY m. 90'ın konusunu teşkil eden "Milletlerarası Anlaşma" niteliğinde değildir ve ulusal yargı sistemimiz içinde uygulanması, TCMB tarafından bir kanunla uygun bulunmasına bağlı değildir.

² Selmer, K.: *The Survival of General Average*, Oslo 1958, s. 58.

³ 1857 yılında Londra'da Lord Brougham tarafından kurulmuş ve 1886 yılında faaliyetine son verilmiştir.

⁴ Hudson & Harvey söz konusu mektubun amacının, şu cümlede ifadesini bulduğunu söyler: *The system of general average is one which, to prevent confusion and injustice, pre-eminently requires that the same principles should be acknowledged amongst the chief maritime nations.* Hudson, N. G. & Harvey, M. D.: *The York-Antwerp Rules*, 3rd ed., London 2010, s. 9.

ettirilmesi hedef alınmıştır⁵. 26 Eylül 1864 tarihinde York'ta toplanan konferansta, Glasgow Kararları'nın üzerinde bazı değişiklikler yapılmış, 11 Kural kabul edilmiş ve bunlar 1864 York Kuralları olarak yayınlanmıştır.

Bir sonraki aşama, daha sonra International Law Association adını alan Association pour la Réforme et la Codification des lois des Nations tarafından 30 Ağustos 1877 tarihinde Anvers'te düzenlenen konferans olmuştur. Konferans'ın sonunda York Kuralları'na 12. Kural ilave edilmiş ve Kurallara "York Anvers Kuralları" adının verilmesi kabûl edilerek, metin "York Anvers Kuralları 1877" başlığı ile yayınlanmıştır.

YAK, bilindiği üzere, daha sonra da sık sık değiştirilmiştir. Son hali ise, ayrıntılarını aşağıda incelemeye çalışacağımız, York Anvers Kuralları 2016 - York Antwerp Rules 2016 başlığı ile, Comité Maritime International'ın 3-6 Mayıs 2016 günlerinde New York'ta yapılan 42. Konferansı'nda, 6 Mayıs 2016 günü toplanan Assembly tarafından kabul edilen metindir.

Assembly, aynı zamanda Kurallar'a ek olarak kaleme alınan -bağlayıcı niteliği olmayan- York-Antwerp Rules, CMI Guidelines başlıklı metni de onaylamıştır. Değişiklikler ve ilaveler, farklı kapsam ve içerikte olmak üzere, şu Kurallar'da yapılmıştır: Kural B - Kural E - Kural G - Kural VI - Kural X - Kural XI - Kural XIII - Kural XIV - Kural XVI - Kural XVII - Kural XIX - Kural XX - Kural XXI - Kural XXII - Kural XXIII.

Görüleceği gibi, bazı Kurallar tamamen değiştirilmiş, bazılarında fıkralara yer değiştirilmiş, bazılarında ise metne sadece bir veya birkaç kelime ilave edilmiş veya değiştirilmiştir. YAK 2016 ile, YAK'ın hukukî niteliğinde herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. YAK 2016'nın uygulanması da YAK sisteminin belirgin özelliğine uygun olarak, gene tarafların iradelerine bağlı olacaktır.

---

⁵ Parks, A. L.: The Law and Practice of Marine Insurance and General Average, Maryland 1987, s. 487.
DEHUKAMDER - Cilt: 1/Sayı: 1/Yıl: 2018, s. 77-104

Navlun sözleşmelerinde / konişmentolarda yeni Kurallar'a yer verilmesi, doğal olarak, biraz zaman alacaktır; dolayısı ile de daha uzun bir süre YAK 2004 uygulamada kalacaktır. Hatta tarafların tercihlerine göre, daha eski tarihli Kurallar'a atıf yapılmış olan navlun sözleşmeleri var ise, bunlarda kabû edilmiş bulunan Kurallar uygulanacaktır.

Türk hukuku bakımından ise, yeni Kurallar'ın TTK. md. 1273 gereğince Türkçe'ye tercüme edilmesi icap etmektedir⁶. Ne var ki, sözleşme ile 2016 tarihli York Anvers Kuralları'nın kabul edilmesine de engel yoktur.

Bu çalışmamızda, müşterek avarya hakkında açıklamalarda bulunmayacağız⁷, sadece 2016 Kuralları ile getirilmiş olan değişiklikleri ele alacağız. Mamafih, önemli bulduğumuz bazı hususlara da ayrıca değineceğiz.

Söz konusu Kurallar'ın İngilizceleri ile birlikte Türkçelerini de yazacağız. Anlaşılacağı üzere, tercüme tarafımıza aittir. Ancak, YAK 2004 versiyonunun TTK.nın 1273. md. si uyarınca yapılmış olan tercümesini esas aldık, değişiklikleri bu metin üzerinde gösterdik ve bu vesile ile hatalı olan ifadeleri de düzeltmeye çalıştık.

I. DEğİşTİRİLEN KURALLAR

A) KURAL B

Römorkaj sözleşmeleri ile ilgili hükümler ilk olarak YAK 1994 ile konulmuştur. Uygulamada görülen bazı yorum farklarını gidermek için 2. fıkrasında da değişiklik yapılmıştır. Barınma limanı masrafları hakkındaki tartışmalara son verebilmek amacı ile de 3. fıkraya eklenmiştir:

⁶ Bu madde ile ilgili görüşlerimiz için bkz. Sözer, B.: *Deniz Ticareti Hukuku*, C. II, *Müşterek Avaryalar, Çatmalar, Kurtarma, Gemi Alacaklısı Hakkı*, İstanbul 2016, s. 60.

⁷ Müşterek avarya hakkında ayrıntılı bilgi için, bibliyografyada gösterilen ve dip notlarında değinilen eserlere bakılabilir.

Rule B

2. If the vessels are in common peril and one is disconnected either to increase the disconnecting vessel's safety alone, or the safety of all vessels in the common maritime adventure, the disconnection will be a general average act.

3. Where vessels involved in a common maritime adventure resort to a port or place of refuge, allowances under these Rules may be made in relation to each of the vessels. Subject to the provisions of paragraphs 3 and 4 of Rule G, allowances in general average shall cease at the time that the common maritime adventure comes to an end.

Kural B

2. Gemilerin ortak tehlikeye maruz buldukları sırada bir tanesinin bağlantısı, sadece bağlantıyı kesen geminin veya ortak deniz sergüzeştine atılmış olan bütün gemilerin selametinin temini için kesilirse, bu davranış müşterek avaryadır.

3. Ortak deniz sergüzeştine atılmış olan gemiler, bir barınma limanına veya yerine girecek olursa, bu Kurallar uyarınca kabul edilecek harcamalar her bir gemi için uygulanabilir. G Kuralı'nın 3. ve 4. fıkralarına bağlı olmak şartı ile, ortak deniz sergüzeştinin sona erdiği zamana kadarki süre içinde yapılan harcamalar müşterek avaryaya kabul edilir.

B) KURAL E

Bu Kural'da dispeçin olanaklar ölçüsünde çabuk yapılabilmesini temin amacı ile bazı değişiklikler yapılmıştır. İlave edilen 4. f., da garama paylarının tesbitinde kesinlik sağlanması ve zaman kazanılması düşünülerek kaleme alınmıştır. Kural'ın 1. fıkrasında değişiklik yapılmamıştır. 2. ve 3. fıkralar değiştirilmiş ve Kural'a 4. fıkra eklenmiştir.

Rule E

2. All parties to the common maritime adventure shall, as soon as possible, supply particulars of value in respect of their contributory interest and, if claiming in general average, shall give notice in writing to the average adjuster of the loss or expense in respect of which they claim contribution, and supply evidence in support thereof.

3. Failing notification, or if any party does not supply particulars in support of a notified claim, within 12 months of the termination of the common maritime adventure or payment of the expense, the average adjuster shall be at liberty to estimate the extent of the allowance on the basis of the information available to the adjuster. Particulars of value shall be provided within 12 months of the termination of the common maritime adventure, failing which the average adjuster shall be at liberty to estimate the contributory value on the same basis. Such estimates shall be communicated to the party in question in writing. Estimates may only be challenged within two months of receipt of the communication and only on the grounds that they are manifestly incorrect.

3. Any party to the common maritime adventure pursuing a recovery from a third party in respect of sacrifice or expenditure claimed in general average, shall so advise the average adjuster and, in the event that a recovery is achieved, shall supply to the average adjuster full particulars of the recovery within two months of receipt of the recovery.

Kural E

2. Ortak deniz sergüzeştinin bütün tarafları, mümkün olan en kısa süre içinde avarya dispeççisine, katkıda bulunacak menfaatlerinin değerleri hakkında ayrıntılı bilgi verecek ve müşterek avarya talepleri var ise, talepte buldukları kayıp veya masraf hakkında yazılı beyanda bulunacaklar ve destekleyici delillerini ibraz edeceklerdir.

3. İhbarda bulunulmaz ise veya taraflardan her hangi bir tanesi ortak deniz sergüzeştinin bittiği veya masrafın yapıldığı tarihten itibaren, 12 ay içinde ihbarının konusu olan talebini destekleyecek bilgileri vermez ise, avarya dispeççisi ödemenin tutarını, elinde bulunan bilgilere göre serbestçe belirleyebilecektir. Değerlere ait ayrıntılar ortak deniz sergüzeştinin sona erdiği tarihten itibaren 12 ay içinde temin edilecektir, aksi takdirde, avarya dispeççisi katkıda bulunacak değerleri, aynı şekilde, serbestçe belirleyebilecektir. Bu gibi belirlemeler ilgili tarafa, yazılı olarak iletilecektir. Belirlemelere karşı, ancak yazılı beyanın alındığı tarihten itibaren iki ay içinde ve sadece açıkça hatalı oldukları gerekçesi ile itiraz edilebilir.

4. Ortak deniz sergüzeştinin taraflarından her hangi bir tanesi, müşterek avarya olarak talep ettiği fedakârlık veya masraf için bir üçüncü kişiden talepte bulunmakta ise, durumdan avarya dispeççisini haberdar edecektir ve bir para aldığı takdirde, iki ay içinde bunun hakkında avarya dispeççisine ayrıntılı bilgi verecektir.

C) KURAL G

Bu Kural'ın fıkralarında, açıklayıcı mahiyette bazı değişiklikler ve ilaveler yapılmıştır ve kalın harfler ile gösterilmektedir. Bunlara, aşağıya alınan ve TTK.nın 1273. md. si uyarınca yapılp, 13 Ocak 2014 tarihli ve 28881 sayılı RG'de yayınlanmış bulunan tercümede tespit ettiğimiz hataları düzelterek kaleme aldığımız metin üzerinde de kalın harfler ile yazılmıştır; çıkarılması gereken kelimelerin üstü çizilmiştir.

Rule G

General average shall be adjusted as regards both loss and contribution upon the basis of values at the time and place when and where the common maritime adventure ends.

This rule shall not affect the determination of the place at which the average adjustment is to be prepared.

When a ship is at any port or place in circumstances which would give rise to an allowance in general average under the provisions of Rules X and XI, and the cargo or part thereof is forwarded to destination by other means, rights and liabilities in general average shall, subject to cargo interests being notified if practicable, remain as nearly as possible the same as they would have been in the absence of such forwarding, as if the common maritime adventure had continued in the original ship for so long as justifiable under the contract of carriage and the applicable law.

The proportion attaching to cargo of the allowances made in general average by reason of applying the third paragraph of this Rule shall be limited to the cost which would have been borne by the owners of cargo if the cargo had been forwarded at their expense. This limit shall not apply to any allowances made under Rule F.

Kural G

1. Müşterek avarya hesaplaşması, gerek zararlar gerek katılım bakımından, ortak deniz yolculuğunun son bulunduğu yer ve zamandaki değerler esas alınarak yapılır.
2. Bu kural, müşterek avarya hesaplaşmasının dispeçinin hazırlanacağı yapılabileceği yere ilişkin anlaşmaları kapsamaz.
3. Bir geminin bulunduğu liman veya yerde, X ve XI'inci kurallar uyarınca müşterek avaryaya yol açacak haller mevcutken, yükün tamamı veya bir kısmı varma yerine başka araçlarla gönderilirse; müşterek avaryaya ilişkin hak ve yükümlülükler, yük ilgisine yükle ilgililere, olanak ölçüsünde mümkün idi ise, bildirimde bulunulmuş olmak koşuluyla, başka araçla gönderme söz konusu olmamış ve yolculuk ortak deniz sergüzeşti başlangıçtaki gemi ile sürdürülmüş gibi, navlun taşıma sözleşmesi ve uygulanacak hukukun elverdiği kabul ettiği ölçüde, aynı kalır.

4. Bu kuralın üçüncü fıkrasının uygulanması sonucunda yüke düşecek müşterek avarya payı, yük malikinin yükü masrafı kendisine ait olmak üzere göndermesi halinde yapmış olacağı ~~masraftan fazla olamaz~~ masraf ile sınırlı olur. Bu sınır F Kuralı uyarınca yapılacak ödemeler için uygulanmaz.

D) KURAL VI

Kurtarma ücreti ile ilgili düzenleme ilk olarak YAK 1974 ile kabul edilmiştir. YAK 2004 ile radikal bir değişiklik yapılmış ve kurtarma hizmetleri ile ilgili ödemelerin tamamı müşterek avaryanın dışına çıkarılmıştır. YAK 2016 ile tekrar eski düzenlemeye dönmüştür. Bununla beraber, (b) fıkrası ile LOF vb. sözleşmelere göre yapılacak kurtarmaların, belirgin bir haksızlığa yol açmadığı takdirde, yine müşterek avaryanın dışında kalacağı öngörülmüştür.

Rule VI. Salvage Remuneration

(a) Expenditure incurred by the parties to the common maritime adventure in the nature of salvage, whether under contract or otherwise, shall be allowed in general average provided that the salvage operations were carried out for the purpose of preserving from peril the property involved in the common maritime adventure and subject to the provisions of paragraphs (b), (c) and (d)

(b) Notwithstanding (a) above, where the parties to the common maritime adventure have separate contractual or legal liability to salvors, salvage shall only be allowed should any of the following arise:

(i) there is a subsequent accident or other circumstances resulting in loss or damage to property during the voyage that results in significant differences between salvaged and contributory values,

(ii) there are significant general average sacrifices,

(iii) salvaged values are manifestly incorrect and there is a significantly incorrect apportionment of salvage expenses,

- (iv) any of the parties to the salvage has paid a significant proportion of salvage due from another party,
- (v) a significant proportion of the parties have satisfied the salvage claim on substantially different terms, no regard being had to interest, currency correction or legal costs of either the salvor or the contributing interest.
- (c) Salvage expenditures referred to in paragraph (a) above shall include any salvage remuneration in which the skill and efforts of the salvors in preventing or minimising damage to the environment such as is referred to in Article 13 paragraph 1(b) of the International Convention on Salvage, 1989 have been taken into account.
- (d) Special compensation payable to a salvor by the shipowner under Article 14 of the International Convention on Salvage, 1989 to the extent specified in paragraph 4 of that Article or under any other provision similar in substance (such as SCOPIC) shall not be allowed in general average and shall not be considered a salvage expenditure as referred to in paragraph (a) of this Rule.

Kural VI. Kurtarma Ücreti

- (a) Ortak deniz sergüzeştinin taraflarının, bir sözleşme uyarınca veya başka sebeple, kurtarma hareketi niteliğindeki hizmetler için yaptıkları harcamalar; kurtarma hareketinin ortak deniz sergüzeştine atılmış olan malvarlıklarının tehlikeden kurtarılması amacı ile ve (b), (c) ve (d) fıkralarına uygun olarak yapılmış olması şartı ile, müşterek avaryaya kabul edilecektir.
- (b) Yukarıdaki (a) hükmüne rağmen, ortak deniz sergüzeştinin taraflarının kurtaranlara ayrıca akdî veya kanunî sorumluluklarının bulunduğu hallerde, kurtarma ancak aşağıdaki hallerden bir tanesinin vukuu şartı ile müşterek avaryaya kabul edilir:

- (i) yolculuk sırasında, kurtarılan değerler ile katkıda bulunacak değerler arasında belirgin bir fark oluşmasına sebep teşkil eden bir kayıp veya hasara yol açan müteakip bir kaza veya başka olayın cereyan etmesi,
- (ii) belirgin müşterek avaryaya fedakârlıklarının olması,
- (iii) kurtarılan değerlerin belirgin bir şekilde yanlış olması ve kurtarma masraflarının açıkça hatalı şekilde bölüştürülmüş bulunması,
- (iv) kurtarılan taraflardan herhangi bir tanesinin diğer bir tarafın ödemesi gereken ücretin önemli bir tutarını ödemiş olması,
- (v) faiz, kur dengelemesi veya kurtaranın veya katkıda bulunan değerlerin mahkeme masrafları dikkate alınmadan, tarafların önemli bir çoğunluğunun kurtarma ücretini çok farklı şartlara göre ödemiş olması.
- (c) (a) bendinde öngörülen kurtarma masraflarına 1989 Milletlerarası Kurtarma Sözleşmesi'nin 13'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtildiği üzere kurtaranların çevre zararının önlenmesi ve sınırlandırılması için gösterdikleri çaba ve beceri de göz önüne alınarak belirlenen kurtarma ücreti de dâhildir.
- (d) 1989 Milletlerarası Kurtarma Sözleşmesi'nin 14'üncü maddesi gereğince ve o maddenin dördüncü bendinde belirtilen veya benzer içerikteki diğer bir hükme göre (örneğin SCOPIC) gemi malikinin kurtaranlara ödemesi gereken özel tazminat, müşterek avaryaya kabul edilmeyecek ve bu kuralın (a) bendinde öngörülen bir kurtarma masrafı olarak kabûl edilmeyecektir.

E) KURAL X

Kural'ın (a/i) bendinde bir değişiklik yapılmamıştır. Kural'ın (a/ii) bendinde ise, aşağıda gösterildiği üzere, üstü çizili olan kelimeler çıkarılmış, buna bağlı olarak Türkçe metinde, Türkçe'nin kuralları gereğince değiştirilmesi icap eden kelimeler parantez içinde gösterilmiştir. Kural'ın (b/i ve ii) hükümlerinde ve (c) fıkrasında değişiklik yapılmamıştır. Kural'ın bağımsız bir paragraf gibi duran

son cümlesinin başına (d) harfî konularak, bu cümle (d) fıkrası olarak düzenlenmiştir.

Rule X. Expenses at Port of Refuge, etc.

(a) (ii) When a ship is at any port or place of refuge and is necessarily removed to another port or place of refuge because repairs cannot be carried out in the first port or place, the provisions of this Rule shall be applied to the second port or place of refuge as if it were a port or place of refuge and the cost of such removal including temporary repairs and towage shall be allowed as general average. The provisions of Rule XI shall be applied to the prolongation of the voyage occasioned by such removal.

(d) When the ship is condemned or does not proceed on her original voyage, storage expenses shall be allowed as general average only up to the date of the ship's condemnation or of the abandonment of the voyage or up to the date of completion of discharge of cargo if the condemnation or abandonment takes place before that date.

Kural X. Barınma Limanındaki Giderler vb.

a. (ii) Gemi herhangi bir barınma limanı veya yerinde bulunur ve bu ilk liman veya yerde tamirlerin mümkün olamaması sebebi ile zorunlu olarak başka bir ~~barınma~~ liman veya ~~yerine~~ yere götürülür ise, bu madde hükümleri ikinci ~~barınma~~ liman veya yer için de bir barınma limanı veya yeri imiş gibi aynen uygulanır. Muvakkat tamir ve çekme nedeniyle ortaya çıkanlar da dahil olmak üzere, böyle bir yer değiştirmenin giderleri müşterek avaryaya kabul edilir. Böyle bir yer değiştirmeden dolayı yolculuğun uzaması halinde Kural XI hükmü uygulanır.

d. Fakat gemi mahkûm edilir veya başladığı yolculuğa devam etmez ise, depo giderleri, yalnız geminin mahkûm edildiği veya yolculuğun terk edildiği tarihe kadar veya mahkûmiyet veya terk kararının daha önce

olması halinde, yükün boşaltılmasının tamamlandığı tarihe kadar müşterek avarya sayılır.

F) KURAL XI

Kural'ın (a) fıkrasında, esasa ilişkin bir değişiklik yapılmamış, sadece son satırındaki ‘... *allowable as general average* ...’ ibaresindeki (as), (in) olarak değiştirilmiştir. Kural'ın (b) fıkrası, (c/i) fıkrası yapılmış ve baş taraftaki “... *this and the other Rules* ...” ifadesi “... *these Rules* ...” olarak değiştirilmiştir.

Kural'ın (c/i) hükmü (b/i) olarak ve kısmen değiştirilerek, yeniden yazılmıştır. Çıkarılan kelimelerin üstü çizilmiş ve ilave edilen kelimeler kalın harfler ile gösterilmiştir. Aynı şekilde, değişen fıkra numaraları da, kalın harfler ile yazılmıştır.

Rule XI. Wages and Maintenance of Crew and Other Expenses Putting into and at a Port of Refuge, etc.

Wages and maintenance of master, officers and crew reasonably incurred and fuel and stores consumed during the prolongation of the voyage occasioned by a ship entering a port or place of refuge or returning to her port or place of loading shall be allowed as general average when the expenses of entering such port or place are allowable as in general average in accordance with Rule X(a).

(b) (i) When a ship shall have entered or been detained in any port or place in consequence of accident, sacrifice or other extraordinary circumstances which render that entry or detention necessary for the common safety, or to enable

damage to the ship caused by sacrifice or accident to be repaired, if the repairs were necessary for the safe prosecution of the voyage, fuel and stores consumed the wages and maintenance of the master, officers and crew reasonably incurred during the extra period of detention in such port or place until the ship shall or should have been made ready to proceed upon her voyage, shall be allowed as general average. ,except such fuel and stores as are consumed in effecting repairs not allowable in general average.

(ii) Fuel and stores consumed during the extra period of detention shall be allowed as general average, except such fuel and stores as are consumed in effecting repairs not allowable in general average.

(iii) Port charges incurred during the extra period of detention shall likewise be allowed as general average except such charges as are incurred solely by reason of repairs not allowable in general average.

(iv) Provided that when damage to the ship is discovered at a port or place of loading or call without any accident or other extraordinary circumstance connected with such damage having taken place during the voyage, then fuel and stores consumed and port charges incurred during the extra detention for repairs to damages so discovered shall not be allowable as general average, even if the repairs are necessary for the safe prosecution of the voyage.

(v) When the ship is condemned or does not proceed on her original voyage, the wages and maintenance of the master, officers and the crew and fuel and stores consumed and port charges shall be allowed as general average only up to the date of the ship's condemnation or of the abandonment of the voyage or up to the date of completion of discharge of cargo if the condemnation or abandonment takes place before that date.

(c) (i) For the purpose of this and the other these Rules wages shall include all payments made to or for the benefit of the master, officers and crew, whether such payments be imposed by law upon the shipowners or be made under the terms of articles of employment.

(ii) For the purpose of these Rules, port charges shall include all customary or additional expenses incurred for the common safety or to enable a vessel to enter or remain at a port refuge or call in the circumstances outlined in Rule XI(b)(i).

The cost of measures undertaken to prevent or minimise damage to the environment shall be allowed in general average when incurred in any or all of the following circumstances:

(i) as part of an operation performed for the common safety which, had it been undertaken by a party outside the common maritime adventure, would have entitled such party to a salvage reward;

(ii) as a condition of entry into or departure from any port or place in the circumstances prescribed in Rule X(a);

(iii) as a condition of remaining at any port or place in the circumstances prescribed in Rule XI(c)(b), provided that when there is an actual escape or release of pollutant substances the cost of any additional measures required on that account to prevent or minimise pollution or environmental damage shall not be allowed as general average;

(iv) necessarily in connection with the handling on board, discharging, storing or reloading of cargo, fuel and stores whenever the cost of those operations is allowable as general average.

Kural XI. Gemi Adamlarının Ücret ve Bakım Masrafları ile Barınma Limanına Girme ve Bu Limandaki Diğer Masraflar⁸

(b) (i) Bir gemi kaza, fedakârlık veya diğer olağanüstü durumların sonucunda, müşterek selâmet için veya gemide fedakârlık veya kaza sebebi ile meydana gelmiş olan hasarın tamirinin yolculuğa devam için zorunlu olması şartı ile bir limana veya yere girecek olursa veya orada kalmak zorunluğu doğarsa; bu liman veya yerde fazladan geçirilen sürede kullanılan yakıt ve kumanya, kaptan, zabitan ve mürettebatın, makul ölçüler içindeki ücretleri ve bakım giderleri geminin yolculuğa hazır olacağı veya hazır edilmiş olması gereken tarihe kadar müşterek avarya olarak kabul edilir. Şu kadar ki, müşterek avarya girmeyen tamirler için kullanılan yakıt ve kumanya müşterek avarya olarak kabul edilmez.

⁸ Bu Kural'da yapılmış olan değişikliklerin takibinde kolaylık sağlamak amacı ile, Türkçe metinde ayrıca açıklama verilmiştir.

Not: Kural'ın (c) fıkrasının yakıt ve kumanya ile ilgili olup, metinden çıkarılan hükmü, (b/ii) olarak yazılmıştır:

(b) (ii) Ek durma süresinde kullanılan yakıt ve kumanya müşterek avarya olarak kabul edilir, fakat, müşterek avaryaya kabul edilmeyen tamirler için kullanılan yakıt ve kumanya kabul edilmez.

Not. Kural'ın (c/ii) hükmü, değiştirilmeden (b/iii) hükmü olarak yer değiştirmiştir.

Not. Kural'ın (c/iii) hükmü, aşağıda gösterildiği surette, kalın harfler ile yazılmış olan kelimeler ilave edilerek, (b/iv) hükmü olarak yeniden yazılmıştır:

(b) (iv) Gemideki hasar, bir yükleme veya uğrama limanında veya yerinde tespit edilmiş olup da, bunun yolculukta vaki olmuş her hangi bir kaza veya diğer olağanüstü şartlarla bir ilgisi yoksa bu takdirde söz konusu hasarın tamiri için geçen ek durma süresinde kaptan, zabitan ve mürettebatın ücretleri ve bakım giderleri ve tüketilen yakıt, kumanya ve yapılmış liman masrafları; bu tamirler yolculuğun selâmetle devamı için lüzumlu olsa dahi müşterek avaryaya kabul edilmeyecektir.

Not. Kural'ın (c/iv) hükmü, aşağıda gösterildiği surette, kalın harfler ile yazılmış olan kelimeler ilave edilerek, (b/v) hükmü olarak yeniden yazılmıştır:

(b) (v) Gemi mahkûm edilir veya başladığı yolculuğa devam etmezse sadece geminin mahkûmiyeti veya yolculuğun terki tarihine, eğer bu tarihte yük henüz boşaltılmamışsa, boşaltmanın bittiği tarihe kadar kaptan, zabitan ve mürettebatın ücretleri ve bakım giderleri ve tüketilen yakıt ve kumanya ve liman masrafları müşterek avaryaya kabul edilir.

Not. Kural'ın (b) fıkrasının yeri, hemen yukarıda da işaret edildiği gibi, (c/i) hükmü olarak değiştirilmiş ve baş taraftaki "... *this and the other Rules* ..." ifadesi "... *these Rules* ..." olarak değiştirilmiştir:

(c) (i) Bu Kuralların uygulanmasında, kaptan, zabitan ve gemi adamlarına veya onların yararına yapılan bütün ödemeler, ister gemi malikinin yasal yükümlülüklerinden isterse iş sözleşmesinden doğmuş olsunlar, ücret sayılır.

Not. Kural'a (c/ii) hükmü olarak, aşağıdaki bent eklenmiştir:

(c) (ii) Bu Kuralların uygulanmasında, liman masrafları, Kural XI (b) (i) de tanımlanan şartlar dairesinde ortak selamet veya geminin bir barınma veya uğrama limanına girmesi veya orada kalması için yapılan bütün mutad veya ek masrafları içerir.

Not. Kural'ın (d) fıkrasının (iii) ve (iv). bentlerinde, aşağıda işaret edilen değişiklik ve ilaveler yapılmıştır: Kural'ın (d) fıkrasının (iii). bendinde Kural XI (c) ye yapılan atıf, Kural XI (b) olarak değiştirilmiştir.

Not. Kural'ın (d) (iv) bendinde aşağıdaki kelimeler ilave edilmiştir:

Yükün, yakıtın veya kumanyanın, müşterek avaryaya kabûl edilen gemide elleçleme, boşaltma, depolama ve tekrar yükleme işlemleri ile zorunlu olarak ilgili masraflar.

G) KURAL XIII

Bu Kural'ın sadece (c) fıkrasındaki “... *twelve months* ...” şartı “... *24 months* ...” olarak değiştirilmiştir.

H) KURAL XIV

Kural'ın (a) fıkrasında değişiklik yapılmamıştır. (b) fıkrasına, kalın harfler ile yazılı olan kelimeler eklenmiş ve üstü çizili olan cümle çıkarılmıştır.

Rule XIV. Temporary Repairs

(b) Where temporary repairs of accidental damage are effected in order to enable the ~~adventure~~ common maritime adventure to be completed, the cost of such repairs shall be allowed as general average without regard to the saving, if any, to other interests, but only up to the saving in expense

which would have been incurred and allowed in general average if such repairs had not been effected there. ~~Provided that for the purposes of this paragraph only, the cost of temporary repairs falling for consideration shall be limited to the extent that the cost of temporary repairs effected at the port of loading, call or refuge, together with either the cost of permanent repairs eventually effected or, if unrepaired at the time of the adjustment, the reasonable depreciation in the value of the vessel at the completion of the voyage, exceeds the cost of permanent repairs had they been effected at the port of loading, call or refuge.~~

Kural XIV: Geçici Tamirler

(b) Kaza ile ortaya çıkan hasar sonucunda yolculuğu ortak deniz sergüzeştini tamamlamak için muvakkat tamirlere girilmiş ise, buna ait giderler ancak diğer ilgililerin bu yüzden sağladıkları yararlar göz önüne alınmaksızın söz konusu tamirler yapılmamış olsaydı, yapılacak ve müşterek avaryaya girecek giderden elde edilen tasarruf oranında, müşterek avaryaya kabul edilir. ~~Ancak, sadece bu paragrafa münhasır olmak üzere dikkate alınacak geçici tamir masrafları; yüklome, uğrama veya barınma limanında yapılmış olan geçici tamirlerin maliyeti ya sonuçta yapılmış devamlı tamirlerin maliyeti ile veya dispoçin yapıldığı tarihe kadar tamir edilmemiş olsa idi, yolculuğun sonunda geminin makûl olarak maruz kalacağı değer kaybı ile birlikte, devamlı tamirler yüklome, uğrama veya barınma limanında yapılmış olsa idi, bunların maliyetini aştığı takdirde, bu fazla tutar ile sınırlı olacaktır.~~

I) KURAL XVI

Kural'ın (a) fıkrası (a/i) ve (a/ii) olarak iki bende ayrılmıştır. Mevcut (a) bendinin 1. cümlesi, (a/i) hükmü olarak yazılmıştır. Mevcut (a) bendinin 2. cümlesi, (a/ii) hükmü olarak yazılmıştır. Ayrıca (a/i) bendine, 2. cümle olarak kalın harfler ile

yazılı bulunan hüküm ilave edilmiştir. Kural'ın (b) fıkrasında değişiklik yapılmamıştır.

Rule XVI. Amount to be Allowed for Cargo Lost or Damaged by Sacrifice

(a) (i) The amount to be allowed as general average for damage to or loss of cargo sacrificed shall be the loss which has been sustained thereby based on the value at the time of discharge, ascertained from the commercial invoice rendered to the receiver or if there is no such invoice from the shipped value. Such commercial invoice may be deemed by the average adjuster to reflect the value at the time of discharge irrespective of the place of final delivery under the contract of carriage.

(ii) The value at the time of discharge shall include the cost of insurance and freight except insofar as such freight is at the risk of interests other than the cargo.

Kural XVI. Fedakârlık Sonucunda Zayi Olan Veya Hasara Uğrayan Yük İçin Müşterek Avaryaya Kabul Edilecek Tutar

(a) (i) ... Bu ticarî faturanın, avarya dispeççisi tarafından, taşıma sözleşmesindeki son boşaltma limanı kaydına bakılmaksızın, boşaltma zamanındaki değeri yansıttığı kabûl edilebilir.

J) KURAL XVII

Bu Kural'ın sistematüğinde herhangi bir değışiklik yapılmamış, fakat bazı yeni hükümler eklenmiştir, bunları kalın harfler ile gösteriyoruz.

Rule XVII – Contributory Values

(a) (i) The contribution to a general average shall be made upon the actual net values of the property at the termination of the common maritime adventure except that the value of cargo shall be the value at the time of discharge, ascertained from the commercial invoice rendered to the

receiver or if there is no such invoice from the shipped value. Such commercial invoice may be deemed by the average adjuster to reflect the value at the time of discharge irrespective of the place of final delivery under the contract of carriage.

(ii) The value of the cargo shall include the cost of insurance and freight unless and insofar as such freight is at the risk of interests other than the cargo, deducting therefrom any loss or damage suffered by the cargo prior to or at the time of discharge. Any cargo may be excluded from contributing to general average should the average adjuster consider that the cost of including it in the adjustment would be likely to be disproportionate to its eventual contribution.

(iii) The value of the ship shall be assessed without taking into account the beneficial or detrimental effect of any demise or time charterparty to which the ship may be committed.

(b) To these values shall be added the amount allowed as general average for property sacrificed, if not already included, deduction being made from the freight and passage money at risk of such charges and crew's wages as would not have been incurred in earning the freight had the ship and cargo been totally lost at the date of the general average act and have not been allowed as general average; deduction being also made from the value of the property of all extra charges incurred in respect thereof subsequently to the general average act, except such charges as are allowed in general average. Where payment for salvage services has not been allowed as general average by reason of paragraph (b) of Rule VI, deductions in respect of payment for salvage services shall be limited to the amount paid to the salvors including interest and salvors' costs.

(c) In the circumstances envisaged in the third paragraph of Rule G, the cargo and other property shall contribute on the basis of its value upon delivery at original destination unless sold or otherwise disposed of short

of that destination, and the ship shall contribute upon its actual net value at the time of completion of discharge of cargo.

(d) Where cargo is sold short of destination, however, it shall contribute upon the actual net proceeds of sale, with the addition of any amount allowed as general average.

(e) Mails, passengers' luggage and accompanied personal effects and accompanied private motor vehicles shall not contribute to general average.

Kural XVII: Paylaşmaya Katılan Değerler

YAK.ın İngilizce metnindeki ibare, bu şekilde tercüme edilmiştir. Kanaatimizce, Kural'ın asıl anlamını belirtmek için ve ETTK.nın 1203. md. sinin yan başlığında kullanılmış olan 'Garameye İştirak Borcu' ibaresinin kullanılması daha doğru olur. Kaldı ki, Kural'ın (a/i) bendine, doğru olarak, 'Müşterek avaryaya katılma borcu ...' diye başlanılmıştır.

(a) (i) Müşterek avaryaya katılma borcu varlıkların ~~yokluk~~ ortak deniz sergüzeştinin sonundaki gerçek net değerleri iledir; şu kadar ki, yükün değerinin belirlenmesinde, alıcıya verilen [ticarî] fatura veya böyle bir fatura yoksa yükleme yeri değerine göre belirlenecek boşaltma zamanındaki değer esas alınır. Bu ticarî faturanın, avarya dispeççisi tarafından, taşıma sözleşmesindeki son boşaltma limanı kaydına bakılmaksızın, boşaltma zamanındaki değeri yansıttığı kabul edilebilir.

Not. Kural'ın (a/ii) hükmüne aşağıdaki ilave yapılmıştır:

... Eğer avarya dispeççisi bir yükün dispeçe katılmasının maliyetinin, sonunda yapacağı katkıya göre çok orantısız sonuç vereceğinin muhtemel olacağı kanaatinde olduğu takdirde, o yük müşterek avaryaya katılmaktan muaf tutulabilir.

Not. Kural'ın (b) fıkrasında, sondan 4. ve 3. satırlardaki "... such charges as are allowed in general average ..." dan sonra gelen kelimeler çıkarılmış, ve yerlerine aşağıdaki metin konulmuştur:

Kurtarma hizmetleri için yapılan ödemeler, Kural VI (b) fıkrası gereğince müşterek avaryaya kabûl edilmediği takdirde, kurtarma hizmetleri için yapılan indirimler, faiz ve kurtaranların masrafları da dahil olmak üzere, kurtaranlara yapılan ödenenler ile sınırlı tutulur.

Not. Kural'ın (e) fıkrası, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(e) Posta, yolcuların bagajı ve yolcu beraberindeki zati eşyalar ve yolcu beraberindeki özel motorlu araçlar müşterek avaryaya katılmazlar.

K) KURAL XIX

Kural'ın (a) fıkrasında bir değişiklik yapılmamıştır. (b) fıkrası ise, aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Rule XIX. Undeclared or Wrongfully Declared Cargo

(b) Where goods have been wrongfully declared at the time of shipment at a value which is lower than their real value, any general average loss or damage shall be allowed on the basis of their declared value, but such goods shall contribute on the basis of their actual value.

Kural XIX: Bildirilmemiş veya Yanlış Bildirilmiş Yükler

(b) Yükleme esnasında kıymeti gerçek değerinden hatalı surette düşük olarak bildirilmiş yüklerin zıya veya hasara uğraması halinde bunlar bildirilen değere göre tazminat alır, fakat bu yüklerin katkıları gerçek değerleri üzerinden olur.

L) KURAL XX

Kural'ın sadece (b) fıkrasına, (a) fıkrası ile uyum sağlanması düşüncesi ile, general kelimesi ilave edilmiştir:

Rule XX – Provision of Funds

(b) The cost of insuring general average disbursements shall be allowed in general average.

Kural XX: Kaynak Temini

(b) Müşterek avarya harcamalarının sigortalanmasının maliyeti de müşterek avaryaya kabul edilir.

M) KURAL XXI

Kural'ın (b) fıkrası, aşağıda yazılı olduğu surette değiştirilmiştir:

Rule XXI. Interest on Losses Allowed in General Average

(b) The rate for calculating interest accruing during each calendar year shall be the 12- month ICE LIBOR for the currency in which the adjustment is prepared, as announced on the first banking day of that calendar year, increased by four percentage points. If the adjustment is prepared in a currency for which no ICE LIBOR is announced, the rate shall be the 12- month US Dollar ICE LIBOR, increased by four percentage points.

(b) Her bir takvim yılı için faiz kuru, dispeçin hazırlanmasında kullanılan millî para için geçerli olan ve o takvim yılının ilk banka işlem günü yayınlanan 12 aylık ICE LIBOR'ın dört puan artırılması sureti ile hesaplanacaktır. Dispeç, ICE LIBOR yayınlanmayan bir millî para ile hazırlanmış ise, kur 12 aylık US Dolar ICE LIBOR'un dört puan artırılması ile tesbit edilecektir.

Not: ICE LIBOR = Intercontinental Exchange London Interbank Offered Rate. Intercontinental Exchange, New York Borsası'nın da içinde bulunduğu bir çok borsanın bağlı olduğu ana şirkettir. Sisteme, İsviçre Frankı, İngiliz Lirası, Euro, Japon Yeni ve Amerikan Doları dahildir. ICE, her gün, bu paraların değerini esas alarak, yedi farklı vade üzerinden faiz oranı ilân eder.

N) KURAL XXII

Tek fıkra olan Kural, dört fıkraya ayrılmış ve aşağıdaki şekilde yazılmıştır:

Rule XXII. Treatment of Cash Deposits

(a) Where cash deposits have been collected in respect of general average, salvage or special charges, such sums shall be remitted forthwith to the average adjuster who shall deposit the sums into a special account, earning interest where possible, in the name of the average adjuster.

(b) The special account shall be constituted in accordance with the law regarding client or third party funds applicable in the domicile of the average adjuster. The account shall be held separately from the average adjuster's own funds, in trust or in compliance with similar rules of law providing for the administration of the funds of third parties.

(c) The sums so deposited, together with accrued interest, if any, shall be held as security for payment to the parties entitled thereto, of the general average, salvage or special charges in respect of which the deposits have been collected. Payments on account or refunds of deposits may only be made when such payments are certified in writing by the average adjuster and notified to the depositor requesting their approval. Upon the receipt of the depositor's approval, or in the absence of such approval within a period of 90 days, the average adjuster may deduct the amount of the payment on account or the final contribution from the deposit.

(d) All deposits and payments or refunds shall be without prejudice to the ultimate liability of the parties.

Kural XXII: Nakit Teminatlar İlgili İşlemler

(a) Müşterek avarya, kurtarma ücreti veya özel giderler için nakit teminat tahsil edildiği takdirde, bu tutarlar derhal avarya dispeççisine havale edilecek ve onun tarafından, mümkün ise faiz getiren, özel bir hesaba, avarya dispeççisinin adına yatırılacaktır.

(b) Bu özel hesap avarya dispeççisinin ikametgâhında müşteri ve üçüncü kişi fonlarına uygulanan hukuka göre açılacaktır. Bu hesap, avarya dispeççisinin kendi fonlarından ayrı takip edilecek; 'trust' olarak veya üçüncü kişilere ait fonların idare edilmesine dair benzer kurallara uygun surette tutulacaktır.

(c) Bu şekilde yatırılmış olan paralar, varsa faizleri ile birlikte, müşterek avarya, kurtarma veya özel giderlerden alacaklı olan hak sahiplerinin teminatı olarak saklanır. Mahsuben ödeme veya depozito iadesi ancak bu ödemelerin avarya dispeççisi tarafından yazılı olarak belgelenmesi ve depozitoyu yatırmış olana, onayı için bildirilmesi şartı ile yapılabilir. Depozito yatırmış olanın onayının alınması üzerine veya 90 gün içinde onay verilmemesi halinde avarya dispeççisi ödeme tutarını mahsuben veya kesin katkı olarak depozitodan düşebilir.

(d) Bütün depozitolar ve ödemeler veya iadeler, ilgili tarafların nihai sorumluluklarını etkilemez.

O) KURAL XXIII

Kural'ın başlığındaki "*Contributions*" kelimesi, fiil hali olarak "*Contributing*" kelimesi ile yazılmış ve Kural'ın (a/i) hükmünde, 1. c. nin sondan bir evvelki kelimesi olan "*was*", "*is*" olarak değiştirilmiştir.

Rule XXIII. Time Bar for Contributions to General Average

Kural XXIII. Müşterek Avarya Paylaşmasında Zaman Aşımı